

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.183/2020/7. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Kiss Lajos Zoltán ügyvéd

(Cím7)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Varga István ügyvéd

(Cím4)

Az alperes beavatkozói:

Beavatkozó1

(Cím8) I. rendű

Beavatkozó2

(Cím9) II. rendű

Az alperes beavatkozóinak képviselői:

Dr. Hofszang Katalin ügyvéd

(Cím10) I. rendűért

Dr. Jakab Tamás ügyvéd

(Cím11) II. rendűért

A per tárgya: személyiségi jog megsértésének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.281/2019/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 5.P.20.080/2018/38.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes házastársát 2015. október 6. és 2015. október 12. között az alperes légzésrehabilitációs, majd tüdőgyógyászati osztályán kezelték. Az ellátását követően sürgősséggel más intézmény mellkassebészetre szállították, ahol 2015. október 17-én elhunyt.

[2] Az alperes a 2015. november 19-i tájékoztatásával együtt megküldte a felperesnek a házastársa gyógykezeléséről a légzésrehabilitációs osztályon és a tüdőgyógyászat aktív részlegén keletkezett orvosi és ápolási dokumentumok másolatát. 2017. január 25-én – többszöri levélváltás után – arról tájékoztatta a felperest, hogy az általa több ízben kért, nyomtatott, aláírással és pecséttel ellátott eredeti leleteket nem áll módjában kiadni, az informatikai rendszerben rögzített leletek ugyanis ilyen formában nem léteznek.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperes keresetében az emberi méltósághoz fűződő jogának az alperes általi megsértését arra hivatkozással kérte, hogy a házastársa gyógykezelése során elvégzett diagnosztikai és terápiás beavatkozások teljes dokumentációját, ezen belül a 2015. október 7-én és 2015. október 9-én elkészített mellkasfelvételeket az alperes nem adta ki. Kérte továbbá az alperesnek a megjelölt mellkasfelvételek CD-lemezre rögzített formában való kiadására, valamint a szenzitív laborvizsgálati és a képalkotó vizsgálati leletek kiadására kötelezését.

[4] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[5] Az elsőfokú bíróság az 5.P.20.105/2017/13. számú ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a Pf.I.20.819/2017/12. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

[6] A felperes a megismételt eljárásban a keresetét annyiban módosította, hogy a 2015. október 7-én, 2015. október 9-én és 2015. október 12-én készült mellkasröntgen-felvételek írott, szöveges leleteinek kiadására kérte kötelezni az alperest; az emberi méltósága mellett pedig a tisztességes eljáráshoz és a magánélethez fűződő joga megsértésének megállapítását is kérte.

[7] Az alperes érdemi ellenkérelmében továbbra is a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította: az alperes megsértette a felperes emberi méltósághoz fűződő jogát azzal, hogy nem adta ki részére a felesége gyógykezelése során elvégzett diagnosztikai és terápiás beavatkozások teljes dokumentációját. Kötelezte az

alperest, hogy CD-adathordozón adja ki a felperesnek a felesége gyógykezelése során 2015. október 7-én, 2015. október 9-én és 2015. október 12-én készült mellkasröntgen-felvételeket. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[9] Döntését az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 24. § (2) és (11) bekezdésére, 136. § (1) és (3) bekezdésére, 137. §-ára, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdésére alapította.

[10] Mindenekelőtt rögzítette, hogy az orvosi dokumentáció rendelkezésre állásának biztosítása az alperes feladata. Ehhez képest azt vizsgálta, hogy az alperes eleget tett-e az Eütv. szerinti adatszolgáltatási kötelezettségének, s ha nem, azzal sértette-e a felperes emberi méltóságát.

[11] A perben kirendelt igazságügyi informatikai szakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy az alperes informatikai rendszeréből valamennyi mellkasröntgen-felvétel kinyomtatható, továbbá adathordozón kiadható. Mivel az alperes a keresetben feltüntetett három mellkasröntgen-felvételt a többszöri kérése ellenére sem adta ki a felperesnek, ezért arra a következtetésre jutott, hogy az alperes teljes körűen nem teljesítette az adatszolgáltatási kötelezettségét, nem tett eleget az Eütv. 24. § (11) bekezdésében foglaltaknak, és ezzel megsértette a felperes emberi méltóságát. Az utóbbi megállapítását azzal indokolta, hogy az emberi méltóság tágabb értelemben magában foglalja a személyiség épségét, ideértve az érzelmi állapot kiegyensúlyozottságát. Kiemelte, hogy a családtag halálával kapcsolatos információhiány kórosan elhúzódó gyászhoz vezethet. Mindez ugyanakkor álláspontja szerint nem adhatott alapot a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértésének megállapítására.

[12] A szakvéleménnyel bizonyítottanak találta az alperesnek azt az állítását, hogy az informatikai rendszerben fellelhető mellkasröntgen-felvételek szöveges leletet nem tartalmaznak. Emiatt úgy ítélte meg, hogy az alperes a felperes által igényelt formátumú, leletezéssel egységes szerkezetű röntgenfelvételek kiadására sem nyomtatott, sem CD-formátumban nem volt kötelezhető.

[13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett – a keresetnek részben helyt adó – rendelkezését megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

[14] Nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes személyiségi jogai az elhunyt házastársa gyógykezelésére vonatkozó teljes orvosi dokumentáció kiadásának hiányában sérültek. Rámutatott: az Eütv.-ben felsorolt betegjogok közül a tájékoztatáshoz és adatszolgáltatáshoz való jog megsértése személyiségi jogsértésként nem értékelhető. Mivel az elsőfokú bíróság a felperes emberi méltósága sérelmének megállapítását az általa kért orvosi dokumentáció kiadására visszavezethető súlyos pszichés hátránnyal indokolta, ezért kifejtette, hogy önmagában a pszichés hátrány bekövetkezése csak akkor minősíthető személyiségi jogsértésnek, ha az azt kiváltó magatartással okozati összefüggésben egyben az egészséghez fűződő személyiségi jog sérelme is megállapítható. Ezzel szemben a peradatok alapján az egészségsértés szintjét elérő pszichés elváltozás kialakulását – amellet, hogy arra a felperes sem hivatkozott – nem tartotta igazoltnak. Ezen túlmenően utalt a pszichés hátrány és a kiadott orvosi dokumentáció felperes által vélt hiányossága közötti releváns oksági kapcsolat hiányára.

[15] Tévesnek minősítette a felperesnek azt a következtetését, hogy az alperes nem tett eleget a tájékoztatási és adatszolgáltatási kötelezettségének, és ezzel megsértette az Eütv. 24. § (11) bekezdését. Ezzel kapcsolatban lényegesnek tartotta, hogy az Eütv. 24. § (2) bekezdése értelmében az egészségügyi dokumentációval a szolgáltató rendelkezik, vagyis az eredeti

dokumentáció nem a beteg tulajdona, és azt a beteg hozzátartozója sem kaphatja meg, az eredetben keletkező leletekről csak másolat adható ki részére. Kiemelte, hogy nincs olyan jogszabályi előírás, amely szerint a kiadott leleten az azt kiadmányozó orvos aláírásának és bélyegzőlenyomatának is szerepelnie kell; mint ahogy olyan normatív rendelkezés sincs, amely szerint a képalkotó diagnosztikus formában készült felvételen kell leletezni.

[16] Jelentőséget tulajdonított továbbá annak, hogy a meglévő okiratok tartalmából következően a felperes rendelkezik az elhunyt házastársáról készült mellkasröntgenfelvételekkel. Erre tekintettel megállapította: az alperes azzal, hogy az informatikai rendszeréből kinyomtatható formátumban már korábban megküldte a felperes részére a házastársának teljes orvosi dokumentációját, köztük a keresetben megjelölt három röntgenfelvételt, eleget tett az Eütv. 24. § (11) bekezdése szerinti adatszolgáltatási kötelezettségének. Emiatt az ezzel összefüggő kereseti kérelmet okafogyottnak találta, és utalt arra, hogy a felperes a fellebbezési ellenkérelmében is lényegében a kiadott leletek formátumát sérelmezte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[18] Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 2:48. §-át, 2:50. §-át és 2:54. §-át jelölte meg.

[19] Megismételte a keresetében foglalt tényállításait és jogi érveit. Ennek megfelelően továbbra is hivatkozott arra, hogy a törvényi előírás ellenére szöveges röntgenleletek nem készültek, és az alperes nem adta ki a teljes orvosi dokumentációt. Hangsúlyozta, hogy nem a kiadott leletek formátumát sérelmezte, hanem a leletek hiányát. Álláspontja szerint ezért a kereseti kérelme nem okafogyott.

[20] A jogerős ítélet indokaival szemben előadta: személyiségi jogot sérthet minden olyan magatartás, amely bár taxatív nincs felsorolva a törvényben, de képes arra, hogy az emberi méltóságát megsértse. Megsértett személyiségi jogként utalt a nyugodt magánélethez való jogra is.

[21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[23] A Kúria a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 275. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[24] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [rég. Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának

rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pontja].

[25] Az elsőfokú bíróság a felperesnek az általa igényelt formátumú, a szöveges leletezéssel egységes szerkezetű röntgenfelvételek kiadására irányuló kereseti kérelmét elutasította, és ez az ítéleti rendelkezés fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett, ellene a régi Pp. 271. § (1) bekezdés a) pontja értelmében felülvizsgálatnak nem volt helye. Ennek rögzítése azért szükséges, mert bár a felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, részben az említett kereseti kérelemhez kapcsolódó jogi indokait is megismételte. Az általa megjelölt jogszabályhelyek közül a Ptk. 2:48. § a képmáshoz és a hangfelvételhez való jogról rendelkezik, míg a Ptk. 2:50. § a kegyeleti jog szabályait tartalmazza. A keresettel érvényesíteni kívánt jogra tekintettel azonban e jogszabályhelyek alkalmazásának szükségessége a perben fel sem merült, s így azokat a jogerős ítélet nem is sérthette. Ezen túlmenően a felperes a jogerős ítéletnek a mellkasröntgen-felvételek CD-adathordozón való kiadása iránti kereseti kérelmét elutasító rendelkezését anélkül támadta, hogy az adekvát jogszabályhelynek, a mindkét fokú bíróság által felhívott Eütv. 24. § (11) bekezdésének megsértésére hivatkozott volna. Ennélfogva érdemi vizsgálatra ez a felülvizsgálati támadás sem volt alkalmas.

[26] A fentiekből következően kizárólag abban a kérdésben lehetett és kellett érdemben állást foglalni, hogy a jogerős ítélet sérti-e a személyiségi jogok érvényesítéséről szóló rendelkezéseket tartalmazó Ptk. 2:54. §-át. Ezzel kapcsolatban pedig abból kellett kiindulni, hogy a felperes által választott, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, felróhatóságtól független szankció alkalmazása a kereset további részében való megalapozottságát feltételezte volna. A felperes ugyanis arra hivatkozással állította az emberi méltóságának megsértését, hogy az elhunyt házastársának gyógykezelésére vonatkozó orvosi dokumentációt az alperes a részére nem adta ki. (A keresetben ugyancsak megjelölt magánélethez való jog és tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az elsőfokú bíróság sem állapította meg, és ítéletének a keresetet e részében elutasító rendelkezése sem volt fellebbezéssel támadott.) Mindezek mellett és ellenére is helytálló volt azonban a másodfokú bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy önmagában az egészségügyi dokumentáció megismerése jogának a felperes által állított megsértése az emberi méltóság sérelmének megállapítását nem tette lehetővé. Az egyes, Eütv.-ben nevesített betegjogok nem eredményeznek automatikusan személyiségi jogsérelmet és ezáltal a Ptk. szerinti személyiségi jogvédelmet (Kúria Pfv.III.20.635/2019/5.). Éppen ezért a jogerős ítéletnek a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítása iránti kereseti kérelmet elutasító rendelkezése a felperes által megjelölt okból nem volt jogszabálysértő.

[27] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

[28] A Kúria a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott régi Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdésére, valamint 4/A. § (1) bekezdésére tekintettel a felperest kötelezte az alperes részéről felmerült – a kifejtett jogi képviseleti tevékenység arányában megállapított, az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[29] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[30] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.
Budapest, 2021. január 27.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző
HM